

Са свежай майскай зелянінай і шматфарбнай квеценню цюльпанаў прыходзіць да ўсіх нас радаснае веснавое свята — Дзень Перамогі. Яно ў календары памятных дат — самае знамянальнае. І асаблівае для сённяшніх ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны, якія 53 гады назад абаронілі свет ад фашысцкай карычневай чумы і адстаялі на зямлі мір і свабоду.

Усё менш і менш былых франтавікоў сустракаюць штогод Дзень Перамогі: старыя раны, гады бяруць сваё. А наш галоўны абязнак — памятаць пра іх подзвіг, паважаць ветэранаў і клапаціца аб іх, акружачь увагай і цеплыней. Яны па праву гэтага заслужоўваюць.

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

Гомельскі Універсітэц

№ 9 (947)

ЧАЦВЕР, 7 мая 1998 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць два разы ў месяц

Цена дагаворная

НА САВЕЦЕ

УНІВЕРСІТЭТА

23 красавіка адбылося чаргавае ў бягучым навучальным годзе пасяджэнне Савета ўніверсітэта. На ім зацверджана рашэнне конкурснай камісіі па правядзенню Скарнынскіх чытанняў. Яны адбудуцца на майскім пасяджэнні Савета. З навуковымі дакладамі выступяць дацэнты А.Ф.Васільев з кафедры алгебры і геаметрыі, Г.М.Каропа з кафедры геаграфіі, У.І.Коваль з кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства, А.Р.Міроцін з кафедры вышэйшай матэматыкі, ст. выкладчыца В.В.Кавальчук з кафедры

бухуліку, кантролю і аналізу гаспадарчай дзейнасці.

Па інфармацыі прарэктара па навуковай работе Д.Р.Ліна разгледжана пытанне аб прадстаўленні праектаў НДР на конкурс Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Выступленне загадчыцы практикі Ю.Д.Алейнік было прысвечана правядзенню вяснова-летніх вучэбных і вытворчых практик.

На Савеце разгледжаны таксама шэраг іншых пытанняў універсітэцкага жыцця.

ПА ПРАГРАМЕ СУПРАЦОЎНІЦТВА

На працягу 10 дзён у нашым універсітэце на чале з віцепрезидентам Оверньскага ўніверсітэта па міжнародных сувязях, садырэктарам Франка-Беларускага інстытута кіравання (ФБІК) прафесарам Морысам Шненеву заходзілася 7 выкладчыкаў і супрацоўнікаў з

горада-пабраціма Клермон-Ферана. Яны прачыталі для студэнтаў ФБІК курс лекцый і правялі практичныя заняткі па вывучаемых дысцыплінах. У рэктараце ГДУ былі аблеркаваны вынікі двухбаковага супрацоўніцтва па праграме ТЭМПУС. Яны прызнаны пасляховыі.

У перадмайскія дні Гомель наведалі і 22 французскія студэнты міжнароднай вышэйшай навучальнай установы. Яны пацікавіліся, як праходзяць заняткі ў ФБІК, азнаёміліся з горадам над Сожам, з задавальненнем зрабілі экспкурсію ў сталіцу нашай краіны — горад-герой Мінск.

ЗАЦВЕРДЖАНЫ КАЛЕКТЫЎНЫ ДАГАВОР

24 красавіка адбылася прафсаюзная канферэнцыя ўніверсітэта. Яе мэтай было зацвярдзенне калектыўнага дагавору на наступныя два гады.

У адпаведнасці з парадкам дня выступілі першы прарэктар прафесар М.В.Селькін і старшыня прафкома Г.І.Варніцкі. Яны паведамілі аб выніках выканання папярэдняга

калеектыўнага дагавору. Затым быў заслушаны і па артыкулах зацверджаны новы асноўны документ ўніверсітэта і дадатак да яго ад студэнцкай прафсаюзной арганізацыі.

ПА ПЫТАННЯХ ЛІТАРАТУРЫ, МОВЫ І МАСТАЦТВА

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь і Мазырскі дзяржайны педагогічны інстытут на базе гэтай ВНУ правялі навуковую канферэнцыю "Канцэптуальная пытанні развіцця літаратуры, мовы і мастацтва ў святое адраджэння культуры і духоўнасці беларускага народа".

На пленарным пасяджэнні з дакладамі "Рэгіянальная матываваная лексіка беларускай мовы", "Асаблівасці развіцця беларускай літаратуры ў пачатку XX стагоддзя" і "Гомельская школа ў аспірантаў нашага ўніверсітэта".

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты фізічнага факультэта горача віншуюць дацэнта кафедры оптыкі МІЦЮРЫЧА Георгія Сямёновіча з прысуджэннем яму Прэзідыму белВАКА вучонай ступені доктара фізіка-матэматычных навук.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, калектыў кафедры псіхалогіі і падрыхтоўкі да паступлення ў ВНУ горача віншуюць асістэнта названай кафедры КАВАЛЁВА Ігора Пятровіча з зацвярдзеннем яго белВАКам у вучонай ступені кандыдата тэхнічных навук.

ПРАІГНАРАВАЛІ

321 па 26 красавіка ў нашым універсітэце праходзіў вясновы этап Міжнароднага фестывалю "Арт-сесія", які насыў назыву "Век 21". Праводзіўся ён у форме міжнароднага мастацкага салона, у якім прымалі ўдзел маладыя мастакі, дызайнеры, мадэльеры, літаратары.

На жаль, падрабязна расказаць на старонках нашай газеты аб правядзеных мерапрыемствах мы не можам, так як супрацоўнікі рэдакцыі не атрымалі запрашальных бліетаў ад культурнага цэнтра на самыя цікавыя, відовішчныя конкурсы мастацкага салона.

СТАНОВІЩА ЦЭНТРАМ ЭКАЛАГЧНАЙ АДУКАЦЫІ

Словы, вынесеныя ў загаловак, датычацца нашага ўніверсітэта. Менавіта такое месца адводзіцца яму ў нашай краіне. Пацвярдзэннем таму стаў I Беларуска-Брытанскі семінар "Праблемы экалагічнай адукацыі і экалагічнай этыкі", які адбыўся на базе ГДУ. Яго заснавальнікамі сталі Брытанскае экалагічнае таварыства, ўніверсітэт горада Варвіка — з аднаго боку, ГДУ і Беларуская рэспубліканская асацыяцыя "Зялёны клас" — з другога.

У работе семінара прынялі ўдзел грамадзяне Вялікабрытаніі Дэвід Слінгсбі і С'юзен Баркер.

На семінары абліркоўваліся праблемы зместу, прынцыпу і мэт экалагічнай адукацыі. Госці пазнаёміліся з асноўнымі падыходамі, прынятymі пры распрацоўцы навучальных праграм у Вялікабрытаніі. Беларускія ўдзельнікі семінара расказалі аб сваіх праграмах, падзяліліся ўласнымі ідэямі ў гэтай важнейшай

ПА СТУПЕНЬКАХ ДА ЗАПАВЕТНАЙ МАРЫ

праграмы. Аб выніках стараннасці можна здагадацца: у дзённіку з'яўляліся толькі выдатныя адзнакі. А па заканчэнні школы разам з атэстатам сталасці атрымала залаты медаль.

У школьнія гады адбылася падзея, якая ў жыцці Ганны стала асабліва адметнай. У СШ N10 па традыцыі прыезджалі прадстаўнікі пасольства ЗША ў Рэспубліцы Беларусь для адбору кандыдату для працягу вучобы ў далёкай заакіянскай краіне. Так як Г.Верамейчык лічылася адной з лепшых знаўцаў англійскай мовы, яе ў ліку наймногіх дапусцілі да конкурсу. Экзамен быў вельмі складаным і адказным. Тэстыраванне праводзілася ў пісьмовай форме. Давялося прысці праверку і на псіхалагічную сумяшчальнасць. І Ганна была бязмежна шчаслівай, калі праз пэўны час прыйшло запрашэнне на вучобу ў ЗША. Той навучальны год па сутнасці і вызначыў яе выбар будучай прафесіі. Школьніца дасканала авалодала англійскай мовай і цвёрда вырашила стаць выкладчыцай гэтай дысцыпліны.

Дамоў Ганна вярнулася з Інтэрнацыянальным сертыфікатам аб пасляховым заканчэнні акадэмічнай праграмы ЗША і сертыфікатам аб прызнанні актыўнай удзельніцай арганізацыі Close UP у Вашынтоне, які падпісалі спікер Томас С.Фолі, прэзідэнт названай арганізацыі Стэфан А.Янгер, прадстаўнікі Сената ЗША Д.Мітчел і Р.Доул.

За выдатны поспехі ў навучанні цяперашняя наша студэнтка трэцяга курса спецыяльнасці "Англійская мова" Ганна Верамейчык узнагароджана Ганаровай граматай школы Джадсон (штат Тэхас), дзе яна вучылася. Тут яна выступіла з дакладам аб Беларусі і Расіі. Уважліва слухалі гамальчанку на канферэнцыі ў Сенаце ў амерыканскай сталіцы.

Ганна Верамейчык па праву лічыцца адной з лепшых студэнтак філалагічнага факультэта. За пяць семестраў вучобы ў яе залікоўцы толькі выдатныя адзнакі. Цяпер паралельна з англійскай будучая выкладчыца пасляхова авалодвае і нямецкай мовай.

Закончыць універсітэт і атрымаць дыплом з адзнакай — запаветная мара выдатніцы. І можна не сумнівацца, што яна абавязковая збудзеца.

Б.ВАЛОДЗІН.

На здымку: выдатніца вучобы Ганна Верамейчык. Фота У.Чысціка.

Сярод сваіх аднакурсніц Ганна Верамейчык нічым не вызначаецца, калі не гаварыць аб яе ведах. Даволі скіпляя і зdaeца нават непрыкметнай. Але калі пазнаёміцца з гэтай студэнткай бліжэй, дык даведаешся з яе кароткай бляграffii шмат цікавага і павучальнага.

З самага дзіцінства дзяўчынка выхавала ў сабе працавітасць, настойлівасць і мэтанакіраванасць. І калі пайшла ў школу, а вучылася яна ў СШ N10 з паглыбленым вывучэннем англійскай мовы, бацькі не мелі з ёй ніякіх клопатай. Даўчка рыхтавалася да ўрокаў пасядзінна і грунтоўна. Калі дазваляў час, высвятыляла цікавячыя пытанні звыш школьнай

ЁСЦЬ ЧЫМ ГАНАРЫЩА

(Заканчэнне.
Пачатак у №8)

Конференции подготовились 13 студентов по различным направлениям совершенствования экономики. Активность студентов-слушателей была очень высокой. Достаточно сказать о первокурснике Андрее Мазуре, который задавал по несколько вопросов каждому докладчику, спорил с "президиумом", что отстегаются делать студенты старших курсов.

Особенность работы секции "Регулирование коммерческой деятельности и совершенствование финансового механизма в современных условиях" заключалась в привлечении к НИРС студентов нескольких специальностей и курсов экономического факультета. За многие годы в работе впервые приняли участие студенты первого курса специальностей "Финансы и кредит" и "Коммерческая деятельность". Обычно в конференции принимали участие студенты 4-5 курсов по материалам практик.

Когда была развита на факультете хоздоговорная работа с предприятиями, были отдельные случаи участия студентов 1-2 курсов по результатам исследований кафедр, но их труд оплачивался как участников научного коллектива.

Темы выступлений всех участников секции увязаны с современными проблемами экономики Беларуси. Так, первокурсники посвятили свои доклады проблемам обновления технологий производства и влиянию их на финансовую систему. Студенты по специальности "Экономика и управление производством", а это 3,4 и 5 курсы стационарного и заочного отделений, касались вопросов межличностных отношений в коллективах в условиях реструктуризации предпринятий, совершенствования мотивационных систем, финансового состояния предприятий, управления конкурентоспособностью продукции, исследованию факторов повышения эффективности.

Особо следует отметить участие в конференции китайских студентов. Они рассказали о 20-летнем опыте страхования в Китае, который эффективно использует

возможности рыночной экономики. В основу исследования положены публикации Юго-восточного института финансов на китайском языке по вопросам страхования имущества граждан и субъектов хозяйствования, а также свой опыт страхования своих рисков как иностранных граждан в Республике Беларусь.

Когда на трибуну вышла студентка группы ЭУ-33 Ван Сяонью, зал приветствовал ее аплодисментами. Сидели тихо, так как всякий иностранец-студент хорошо говорит к пятому курсу, а здесь третий -- и достаточно хорошо. Предложение по докладу состояло в необходимости создания кружка для студентов из Китая, где можно было бы адаптировать данные китайского учебника к курсу "Организация страхования", который преподается на втором курсе. Китайских студентов удивляет то, что студенты нашего университета до сих пор не застрахованы, в то время как в нашей республике столько новых страховых организаций.

По итогам конференции принято решение: первое место с публикацией тезисов присудить студенту гр. ЭУ-51 А. Морозу за доклад на тему "Управление конкурентоспособностью продукции на предприятии" (научный руководитель доцент Г. Е. Кобринский).

Второе место с публикацией отдано студентке гр. ФК-11 Н. Зозуле за доклад "Роль современных технологий в повышении эффективности производства" (научный руководитель старший преподаватель А. Л. Войтишина). Второе место получила также студентка гр. ЭУ-31 Л. Прокопенко за доклад "Оценка факторов, определяющих условия труда на производстве" (научный руководитель доцент Г. К. Болтрушевич).

Три третьи места присуждены студентке гр. ЭУ-31 О. Башлаковой за доклад "Применение бестарифных моделей оплаты труда" (научный руководитель доцент Г. К. Болтрушевич), студентке гр. ЭУ-33 Ван Сяонью за доклад "Организация страхования в Китайской Народной Республике" (научный руководитель ассистент Э. И. Лизарева), студентке гр. ФК-11 Н. Платоновой за доклад "Современные технологии в условиях конверсии ВПК (на примере НПО "Ратон")" (научный руководитель старший преподаватель А. Л. Войтишина).

Э. ЛИЗАРЕВА,
ассистент кафедры
коммерческой деятельности
и финансов.

рэзюме статистичныя метады апрацоўкі экспертын ацэнак на ПЭВМ. Яе аўтар -- студэнт гр. ЭІ-31 А. Швядзюк. З улікам навукова-абгрунтаванай ацэнкі (казіцыент узгодненасці меркавання экспертаў склаў 0,8) вынікі работы студэнцкай навуковай канферэнцыі ў секцыі "Эканамічна інфарматыка" выглядаюць наступным чынам: 1 месца заняў даклад студэнта гр. ЭІ-31 I. Карапёва, на другім -- студэнты-дыпломнікі I. Шафарэнка і Т. Даймінскай, трэцімі сталі студэнты-дыпломнікі В. Кавалеўскі і Н. Літвінчук.

Акрамя таго, студэнт I. Карапёў запрашэнне выступіць з дакладам аў выніках сваіх навуковых даследаванняў на XXIV навукова-тэхнічнай канферэнцыі аспірантаў і студэнтаў у Беларускім дзяржавным універсітэце інфарматыкі і радыёэлектронікі.

Для вызначэння ступені ўзгодненасці меркавання узрошаемых экспертаў упершыню ў гэтым годзе выкарыстоўвалася спецыяльная праграма, якая

Гомельскі ўніверсітэт

Традыцыі

Шэрым і непрыметным здавалася ба наша жыццё, калі б у ім не было святаў. Я маю на ўвазе не тыя афіцыяны і запланаваныя, якія адбываюцца ў адзін і той же дзень і праходзяць без анікіх змен на працягу ўжо колькіх год. Я кожу пра святы, якія даруем сабе мы самі, пра тыя, якія робяць наше жыццё цікавым і насычаным.

Вось, напрыклад, самы, здавалася б, звычайны тыдзень стаў своеасаблівым у жыцці філалагічнага факультэта. І прычына таму даволі урачыстая -- студэнты праводзілі Дні свайго факультэта. За урачыстым адкрыццём, калі дзяячыты праспівали вядомы ўсім студэнтам "Gudeamus", а дэкан філалагічнага факультэта У. Д. Еутухоў прывітаў прысутных уступным словам, адбылася прэзентацыя зборніка "Крыніцы". Кнігу гэтую, куды ўшавші вершы паэтаў, што так іншак звязаны з нашай alma mater, падрыхтаваў да выхаду ў свет загадычнай кафедры беларускай літаратуры I. Ф. Штэйнер. Яму і належала ўступна слова. Прафесар, які распрацоўвае пытанне аб так званай "гомельскай школе" у беларускай літаратуры, упэўніўся прысутных у тых, што прадстаўнікі яе сапраўды з'яўляюцца бачнымі асобамі ў літаратурным і культурным жыцці нашай краіны. Прычын не толькі тая даваенная паэты і аўтары ваенных часоў, без якіх зараз не абыходзіцца ні адна нацыянальная антология пазней, але і сучасныя маладыя мастакі слова, якія ўпэўнена заявілі пра сябе на працягу апошніх гадоў: I. Ф. Штэйнер таксама адзначыў і той факт, што не ўсе з тых, чые вершы знайшли месца ў гэтай

СВЯТА КОЖНЫ ДЗЕНЬ

анталогії, сталі прафесійныі паэтамі, але "любоў да слова спрыяла пошукам самога сябе, дапамагала ім стаць сапраўднымі людзьмі".

На сутэрну былі запрошаны і гості. Так, напрыклад, імпрэзу наведаў выпускнік ГДУ, які зараз працуе ў абласной газете "Гомельская праўда" і, між іншым, працае пісаць вершы, -- Сяргей Сыс. Ён прачытаў прысутным свае творы, якія надзвычай цепла былі ўспрынты публікай, а таксама распавялі пра гады сваёй вучобы ва ўніверсітэце. Прычым, расказваў ён усё больш не пра сябе, а пра тыхах сваіх сакурснікаў, якія сталі зараз вядомымі дзеячамі літаратуры і культуры. Прыемна адзначыць і той факт, што сярод запрошаных у якасці гасцей былі і студэнты нашага ўніверсітэта, вершы якіх таксама змешчаны на старонках зборніка "Крыніцы". А яны, дарэчы, не толькі паэты, але і барды. Вось і з'явілася выдатная магчымасць не толькі пачытаць іх вершы, але і пачуць у аўтарскім выкананні. Загучалі прыгожаспейныя галасы Наталлі Дзенісюк (III курс) і Зміцера Вінаградава (V курс), разнеслі па аўдиторыі водар цудоўна-веснавога настрою, напоунілі сэрцы салодкім пачуццём.

Дзень за днём на працягу тыдня не спыняўся вясёлы шум на калідоры, у холе і на кафедры намесніка дэкана па выхаваўчай работе Л. П. Кузьміча. Тут размяшчаліся выставы. Адна з іх была прысвечана жыццю і дзейнасці Адама Міцкевіча (як вядома, 1998 г. -- год А. Міцкевіча). Усім жадающим прапаноўвалася для азнямлення багатая і разнастайная спадчына

беларуска-польскага пісьменніка і культурнага дзеяча. Праводзілася таксама і выставка-пад назвай "Сваймі рукамі". У асноўным на ёй былі прадстаўлены малюнкі студэнтаў. Прычым працы даволі таленавітвы і цікавыя.

Асаблівай жа папулярнасцю, безумоўна, карысталіся насычэнныя газеты, створаныя рукамі першакурснікаў. Вось дзе спаўна выявіўся іх гумарыстычны альтымізм і погляды на жыццё. Каляровыя, яркія да стракатасці, цікавыя і несур'ёзныя -- вось тыя эпітэты, якія найбольш падыходзяць да гэтых своеасаблівых студэнціх вынаходніцтваў.

Але найбольш цікавым і дойгачаканым было ток-шоу з выкладчыкамі. Амаль за месяц да яго насыпраць дэканата была прымацавана чырвоная скрыня, куды ўсе жадаючыя маглі пакласці свае пытанні, якія адрасаваліся выкладчыкам. Такім чынам, арганізаторы ток-шоу мелі цудоўную магчымасць даведацца, што ўсе ж хвалюе студэнтаў, што іх цікавіць, асабліва ў дачіненні да выкладчыкаў. Студэнтаў хвалілі арганізацыйныя пытанні. Напрыклад, ці праўда тое, што без флюараграфіі не будуць дапускаць да заняткаў. Таксама студэнтаў цікавілі і пытанні больш асабістага кшталту: хто ў чаго бы закаханы, ці прагулавалі лекцыі пад час наўчання ў ВНУ, якія выпадкі з выкладчыцай практикі больш запомніліся.

Тыдзень сапраўды быў вельмі насычаны, вясёлы і цікавы. І ўсё жён скончыўся, і зноу пацягнуўся звычайнія вучэбныя будні. І так — да наступнага свята.

**Аксана ТУСІКАВА,
студэнтка гр. БА-34
філалагічнага факультэта.**

Германія вачамі нашай студэнткі

(Заканчэнне.
Пачатак у №8)

Вучоба ва ўніверсітэце істотна адрозніваецца ад вучобы ў нашых вышэйшых навучальных установах. Яна патрабуе ад кожнага студэнта максімальнай самаданнасці і самастойнасці. У нямецкіх ўніверсітэтах няма распарадку заняткаў -- кожны студэнт павінен складаць яго самастойна, паспейшы запісацца на семінары яшчэ ў канцы папярэдняга семестра. Калі не паспей або праспаў, можна перанесці гэты семінар на наступны семестр, так як ліміт на працягласць навучання ў Германіі няма, як, дарэчы, і няма платы за адукацыю, акрамя падатка. Патрэбны і цікавы лекцыі і семінары публікуюцца ў штосеместравым даведніку, які можна набыць за 20 марак у любым кіёску. Там няма ўступных іспытаў, абітурыенты прымаюцца па сярэдняму балу; і гэты сярэдні бал атэстата існуе толькі для студэнтаў-медыкаў, эканамістаў, правазнаўцаў. Адукацыя бясплатная, трэба толькі купіць падручнікі, якія не вельмі танныя: адзін можа каштаваць да 50 марак, так як бібліятэка не забяспечвае студэнтаў належнымі падручнікамі. Дарэчы, ва ўніверсітэцкай бібліятэцы можна па камп'ютру знайсці патрэбную кнігу, але ж калі яе не існуе ў гэтай бібліятэцы, то можна аформіць заказ, і праз два-три тыдні яна з'явіцца спецыяльна для пэўнага студэнта. Кожны студэнт не мае свайго фармуляра ў бібліятэцы, нумар студэнцкага білета занесены ў банк бібліятэчных дадзеных; пры дапамозе сканера інфармацыя трапляе ў камп'ютэр, які выдае колькасць кніг на пэўным нумары. Гэта вельмі эканомічнае.

Што кідаецца ў вочы -- ва ўніверсітэце не знайдзеш ніводнай гардээршчыцы, паўсюдна стаяць шафы і скрыні для вонраткі і партфеляў. Кожны студэнт павінен мець замок з ключом. Гэта сістэма даўно ўжо адпрацавана і мае свае добрыя вынікі, бо скарацілася колькасць кніг на пэўным нумары. Гэта вельмі эканомічнае.

ЛЁС ПАДАРЫЎ ШЧАСЛІВЫ ШАНС

просбай або пажаданнем.

Усе лекцыіны залы ў час лекцый запоўнены да немагчымасці студэнтамі, якія сядзяць нават на прыступках з-за нястачы месцаў. У час лекціі некаторыя п'юць колу, іншыя -- гарбату, хтосьці каву, ўсё гэта можна купіць у трох кропках у аўтамаце.

А што гэта за студэнт, які не пакаштаваў стравы нямецкай кухні, не пабываў у сталой? Там таксама картачная сістэма. Пры прад'яўленні студэнцкага білета за пяць марак, якія потым зноў вернуцца да гаспадара, можна набыць картку студэнцкай сталовай. У аўтамат патрэбна пакласці некаторую суму грошай, якая тут жа пераходзіць на картку, і такім чынам адбываецца безнаўны разлік са сталовай. Кормяць няблага, пастаянна ёсьць вялікі выбор, кожны гурман можа адшукыць што-небудзь для сябе. Амаль кожны тыдзень праводзіўся Тыдзень інтэрнацыянальнай кухні або кухні адной краіны. Студэнт мае магчымасць адведаць нешта экзатычнае, невядомае. Быў там і Тыдзень рускай кухні, калі гатавалі боршч, галубцы, беф-строганав, дранікі і бліны. Трэба здзяўшыць, што для заходняга чалавека няма асаблівай розніцы, калі гавораць аб рэспубліках былога СССР. Таму ўсё для іх -- "Расія": Беларусь, Украіна і нават Узбекістан.

Мой інтэрнат знаходзіўся не вельмі далёка ад ўніверсітэта, што было вельмі зручна, але да цэнтра горада, дзе я слухала лекцыі па нямецкай літаратуре і эканоміцы, трэба было дабрацца транспартам: аўтобусам і трамваем. Але гэта не вельмі танна: паездка ў адным толькі напрамку каштует да 5 марак! Таму паўсталі пытанне: купляць веласіпед або семестровую карту, што было амаль раўназначна. Я аддала перавагу празному, так як у зімовыя месяцы, хоць там і цёпла, ідзе даждж. Не вельмі прыемна ўесь час ездіць на веласіпедзе, тым больш, што там надзвычай строгі законы і забаранеца ездіць па тротуары, або ўдваіх -- адразу штраф. Ды і штрафы ў аўтобусах вельмі "шчодры" -- да 70 марак за раз.

Пажыўшы ў Германіі і ўбачыўшы ўнутраны склад гэтай краіны, я стала больш крытично

адносіцца да жыцця ў Германіі. Раней, калі я ездзіла на месяц або два, бачыла, у асноўным, толькі добрыя знешнія бакі. Зараз я развахаю зусім іншакі. Калі не ведаеш саму сістэму і склад краіны, цяжка яе зразумець...

Усё жыццё немцаў пабудавана на эканоміі і развазе

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАУНЫ НА І КУРС ДЗЁННАГА АДДЗЯЛЕННЯ

Гомельскі ўніверсітэт

УНІВЕРСІТЭТ імя Ф. СКАРЫНЫ АБ'ЯЎЛЯЕ ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ

На курс дзённага аддзялэння на 1998-1999 навучальны год

Ва ўніверсітэт прымаюцца асобы, якія маюць сярэднюю адукцыю і пастаянна пражываюць у рэспубліцы, грамадзяне Беларусі і беларусы, якія пражываюць за яе межамі, а таксама грамадзяне Расійскай Федэрэцыі. Указаныя грамадзяне маюць права атрымаць на конкурснай аснове бясплатную вышэйшую адукцыю ва ўніверсітэце, калі адукцыя дадзенага ўзроўню атрымліваецца ўпершыню. Грамадзяне іншых краін здаюць уступныя экзамены, удзельнічаюць у конкурсе і прымаюцца на аснове дагавораў з аплатай навучання.

Універсітэт ажыццяўляе прыём студэнтаў звыш плана прыёму на ўмовах дагавораў з аплатай юрыдычнымі або фізічнымі асобамі. На месцы звыш плана прыёму, колькасць якіх устаноўліваецца прыёмнай камісіяй, залічваюцца адбітурыенты, якія

станоўча здалі ўступныя экзамены, але не прыйшлі па конкурсу ва ўніверсітэт або іншую ВНУ пры ўмове здачи адпаведных экзаменаў, незалежна ад іх формы, а таксама па выніках субяседавання па предметах уступных экзаменаў і па сярэдняму балу адзнак дакументаў аб сярэдняй адукцыі. Субяседаванне праводзіцца з 25 па 28 жніўня.

Прыём здай — з 26 чэрвеня па 15 ліпеня. Уступныя экзамены — з 16 па 31 ліпеня. Залічэнне ў студэнты: па плану — да 5 жніўня, на ўмовах аплаты — да 1 верасня.

Паступаючыя ва ўніверсітэт падаюць у прыёмную камісію наступныя дакументы:

- заяву на імя рэктара;
- дакумент аб сярэдняй адукцыі ў арыгінале;
- 6 чорна-белых фотакартак памерам 3x4 см;

NN	Спецыяльнасць	Экзамены
1.	Руская мова і літаратура	1. Русская мова (дыктоўка). 2. Русская мова і літаратура (вусна). 3. Беларуская мова і літаратура (сачыненне).
2.	Руская мова і літаратура са спецыялізацыяй "Беларуская мова і літаратура"	1. Русская мова (дыктоўка). 2. Русская мова і літаратура (вусна). 3. Беларуская мова і літаратура (сачыненне).
3.	Беларуская мова і літаратура	1. Беларуская мова (дыктоўка). 2. Беларуская мова і літаратура (вусна). 3. Русская мова і літаратура (сачыненне).
4.	Беларуская мова і літаратура са спецыялізацыяй "Англійская мова"	1. Беларуская мова (дыктоўка). 2. Англійская мова (вусна, з аудзіраваннем і лексіка-граматычным тэстам). 3. Беларуская мова і літаратура (вусна).
5.	Англійская мова	1. Англійская мова (пісьмова). 2. Англійская мова (вусна). 3. Гісторыя Беларусі (вусна). 4. Беларуская мова або руская мова (дыктоўка).
6.	Нямецкая мова	1. Нямецкая мова (пісьмова). 2. Нямецкая мова (вусна). 3. Гісторыя Беларусі (вусна). 4. Беларуская мова або руская мова (дыктоўка).
7.	Матэматыка	1. Матэматыка (вусна). 2. Матэматыка (пісьмова). 3. Беларуская мова і літаратура, або руская мова і літаратура (ізлажэнне).
8.	Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт	-/-
9.	Эканоміка і кіраванне на прадпрыемстве	-/-
10.	Камерцыйная дзейнасць	-/-
11.	Фінансы і крэдыт	-/-
12.	Прыкладная матэматыка	-/-
13.	Фізіка (вытворчае і педагогічнае аддзяленні)	1. Фізіка (вусна). 2. Матэматыка (пісьмова). 3. Беларуская мова і літаратура або руская мова і літаратура (ізлажэнне).
14.	Фізіка з дадатковай спецыяльнасцю "Тэхнічная творчасць"	-/-
15.	Фізічная электроніка	-/-
16.	Аўтаматызаваныя сістэмы апрацоўкі інфармацыі	-/-
17.	Геалогія і разведка карысных выкапняў	-/-
18.	Гісторыя	1. Гісторыя Беларусі (вусна). 2. Замежная мова (вусна). 3. Беларуская мова і літаратура або руская мова і літаратура (сачыненне).
19.	Гісторыя з дадатковай спецыяльнасцю "Англійская мова"	1. Гісторыя Беларусі (вусна). 2. Англійская мова (вусна, з аудзіраваннем і лексіка-граматычным тэстам). 3. Беларуская мова і літаратура або руская мова і літаратура (сачыненне).
20.	Правазнаўства	1. Гісторыя Беларусі (вусна). 2. Сусветная гісторыя (вусна). 3. Замежная мова (вусна). 4. Беларуская мова і літаратура або руская мова і літаратура (сачыненне).
21.	Геаграфія	1. Геаграфія (вусна). 2. Замежная мова (вусна). 3. Беларуская мова і літаратура або руская мова і літаратура (сачыненне).
22.	Экалогія	1. Геаграфія (вусна). 2. Біялогія (вусна). 3. Беларуская мова і літаратура або руская мова і літаратура (сачыненне).
23.	Псіхалогія	1. Біялогія (вусна). 2. Матэматыка (пісьмова). 3. Беларуская мова і літаратура або руская мова і літаратура (сачыненне).
24.	Біялогія	1. Біялогія (вусна). 2. Хімія (пісьмовая). 3. Беларуская мова і літаратура або руская мова і літаратура (сачыненне).
25.	Фізічная культура і спорт (агульнапедагагічнае і спартыўна-педагагічнае аддзяленні)	1. Экзамен па спецфізпадрыхтоўцы. 2. Біялогія (вусна). 3. Беларуская мова і літаратура або руская мова і літаратура (ізлажэнне).

- медыцынскую даведку па форме 086/У;
- дакументы, якія пацвярджаюць права карыстання льготамі;
- пашпарт (прад'яўляюцца ў прыёмную камісію адбітурыентам асабістًا).

Усе ўступныя экзамены з'яўляюцца конкурсными. Яны (акрамя экзамена па спецфізпадрыхтоўцы) праводзяцца па праграмах, складзеных у адпаведнасці з вучэбнымі праграмамі агульной сярэдняй адукцыі і зацверджанымі Міністэрствам адукцыі.

Абітурыенты, якія не з'явіліся на экзамене без уважлівых прычын або атрымалі нездавальнічаючую адзнаку, да далейшых экзаменаў не дапускаюцца.

Абітурыенты здаюць наступныя ўступныя экзамены: (гл.табліцу).

Апеляцыі па пытаннях экзаменацыйных адзнак падаюцца адказнаму сакратару прыёмнай камісіі на імя рэктара ў дзень правядзення вуснага экзамена або ў дзень аб'яўлення адзнакі па пісьмовому экзамену. Паўторная здача экзамена не дазваляецца.

Без уступных экзаменаў залічваюцца:

— пераможцы (I,II,III месцы) міжнародных, а таксама рэспубліканскіх алімпіяд выпускнікоў сярэдніх навучальных установ і педвучылішчаў, праведзеных Міністэрствам адукцыі Рэспублікі Беларусь у 1997/98 навучальным годзе па агульнаадукацыйных предметах, пры паступленні на адпаведныя спецыяльнасці;

— пераможцы (I,II,III месцы) Гомельскіх абласных алімпіяд выпускнікоў школ, праведзеных па агульнаадукацыйных предметах, пры паступленні на адпаведныя спецыяльнасці;

— пераможцы (I,II,III месцы) Гомельскай гарадской алімпіяды па інфарматыцы пры паступленні на спецыяльнасць "Прыкладная матэматыка";

— пераможцы (дыплом I ступені) універсітэцкай алімпіяды па фізіцы пры паступленні на фізічны факультэт;

— пераможцы (дыплом I ступені) універсітэцкай алімпіяды па матэматыцы пры паступленні на спецыяльнасць "Матэматыка".

Асобы, якія закончылі школу з медалём, сярэднюю спецыяльную навучальную установу або ПТВ (на аснове базавай школы) з дыпломам з адзнакай: пры паступленні на спецыяльнасці "Матэматыка", "Фізіка", "Фізіка і тэхнічная творчасць", "Геалогія і разведка карысных выкапняў" залічваюцца па выніках субяседавання па дысцыпліне, якая ўказана ў пераліку ўступных экзаменаў першай; пры паступленні на іншыя спецыяльнасці здаюць усе ўступныя экзамены.

Правамі медалістаў карыстаюцца пераможцы (дыплом II ступені) універсітэцкіх алімпіяд па фізіцы і матэматыцы, а таксама ўдзельнікі Гомельскіх абласных алімпіяд па фізіцы і матэматыцы, занятыя ў 4-10 месцы, пры паступленні на спецыяльнасці "Матэматыка", "Фізіка", "Фізіка і тэхнічная творчасць".

Субяседаванне праводзіцца 13 ліпеня. Асобы, не залічаныя па выніках субяседавання, здаюць усе ўступныя экзамены.

Слухачы факультета падрыхтоўкі да паступлення ў ВНУ і прафарыентацыі залічваюцца ў адпаведнасці з палажэннем аб ім.

Універсітэт ажыццяўляе мэтавы і мэтавы контрактны прыём. Залічэнне адбітурыентаў на ўмовах мэтавай контрактнай падрыхтоўкі спецыялістамі ажыццяўляюцца згодна даведзеных планаў мэтавага прыёму і адпаведных палажэнняў.

Залічэнне ва ўніверсітэт праводзіцца па конкурсу ў адпаведнасці з колькасцю балаў, набраных адбітурыентамі на ўступных конкурсных экзаменах. Конкурс праводзіцца па спецыяльнасцях.

Пры залічэнні на спецыяльнасць "Эканоміка і кіраванне на прадпрыемстве", "Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт", "Камерцыйная дзейнасць", "Фінансы і крэдыт" праводзіцца раздзельны конкурс сярод выпускнікоў гарадскіх і сельскіх школ працарыянальна пададзеных заяў.

Па-за конкурсам пры атрыманні станоўчых адзнак на ўступных экзаменах залічваюцца:

— воіны-інтэрнацыоналісты;
— круглыя сіроты і дзецы, якія засталіся без апекі бацькоў;

— дзецы з сем'яй загінуўшых (памёршых) або стаўшых інвалідамі ў час праходжання воінскай службы або работы ў складзе савецкіх войск на тэрыторыі дзяржавы, дзе вяліся баявыя дзеянні, а таксама дзецы з сем'яй ваеннаслужачых, загінуўшых (памёршых) у мірны час пры праходжанні воінскай службы;

— інваліды I і II груп, якім у адпаведнасці з заключэннем медыка-рэабілітацыйных эксперцных камісій не супрацьпаказана навучанне ў ВНУ і якія могуць наведваць заняткі;

— асобы, якія маюць ільготы ў адпаведнасці з арт.18 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб сацыяльной

(Заканчэнне на 4-й стар.)

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАУНЫ УНІВЕРСІТЭТ імя Ф.СКАРЫНЫ АБ'ЯЎЛЯЕ ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ НА I КУРС ДЗЁННАГА АДДЗЯЛЕННЯ НА 1998-1999 НАВУЧАЛЬНЫ ГОД

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

абароне грамадзян, якія пацярпелі ад катастрофы на Чарнобыльской АЭС»;

— суйчыннікі з іншых краін па рэкамендацыях беларускіх арганізацый і навучальных установ замежжа на спецыяльна выдзелення месцы.

Пры роўнасці конкурсных балаў перавагу маюць:

— медалісты школ, выдатнікі сярэдніх спецыяльных навучальных установ і ПТВ на аснове базавай школы, а таксама выдатнікі ПТВ на аснове сярэдняй школы пры паступленні на спецыяльнасці, адпавяджаючыя атрыманым прафесіям;

— інваліды III групы пры адсутнасці медыцынскіх супрацьпаказанняў;

— асобы, якія маюць ільготы ў адпаведнасці з

арт.19,20,23,24,25 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб сацыяльной абароне грамадзян, якія пацярпелі ад катастрофы на Чарнобыльской АЭС";

— прафесійна арыентаваныя абітурыенты (закончылі факультэт падрыхтоўкі да паступлення ў ВНУ і прафарыентацыі, маюць стаж работы па спецыяльнасці, адпавяджаючай аранай, або іншую прафесійную арыентацыю);

— зволеныя ў запас ваеннаслужачыя, якія маюць ільготы, устаноўленыя заканадаўствам, і рэкамендацыі воінскіх часцей;

— асобы, якія маюць стаж практичнай работы не менш двух гадоў;

— абітурыенты, у якіх бацька або маці інваліды, або абітурыенты з мнагадзетных сем'яў.

Для атрымання другой вышэйшай адукацыі

примаюцца асобы на ўмовах поўнай аплаты навучання. Парадак залічэння гэтых асоб вызначаецца адпаведным палажэннем.

Усе іншыя пытанні, звязаныя з прыёмам, канчатковая вырашаючыя прыёмнай камісіяй універсітэта на аснове заканадаўства Рэспублікі Беларусь і "Парадку прыёму ў дзяржавы навучальныя ўстановы Рэспублікі Беларусь на 1998 год".

Документы накіроўваць на адрес: 246699, г.Гомель, вул. Савецкая, 104, Гомельскі дзяржавы навучальныя ўстановы Рэспублікі Беларусь, прыёмная камісія. Телефоны: 57-69-17 (адказны сакратар), 56-73-38 (приёмная камісія).

ПРЫЁМНАЯ КАМІСІЯ.

ЭКЗАМЕНЫ ПА СПЕЦЫЯЛЬНАЙ ФІЗІЧНАЙ ПАДРЫХТОЎЦЫ

Зыходным палажэннем экзаменаў па спецыяльной фізічнай падрыхтоўцы з'яўляецца вызначэнне ўзроўню агульнафізічнай падрыхтаванасці і рухальнага апарату абітурыентаў.

Здача экзаменаў пачынаецца з дыферэнцыраванага заліку па плаванню і пры паспяховай яго здачы абітурыенты працягваюць здаваць экзамен па спецыяльной фізічнай падрыхтоўцы. Ён уключае нарматывы і патрабаванні спартыўнага шматбор'я, у якім прадугледжана выкананне чатырох абавязковых відаў фізічных практикаванняў у адпаведнасці з існуючымі правіламі спаборніцтваў.

Вынік кожнага віду фізічных практикаванняў ацэньваецца ў заліковых балах /гл.табліцу/. У табліцы таксама паказаны нарматывы і патрабаванні да заліку па плаванню. Дыстанцыю можна праплыць адным з існуючых стыляў плавання, пра-

дугледжаных спартыўнай класіфікацыяй.

Неабходна адзначыць, што выкананне любога спартыўнага нарматыву чатырохбор'я ніжэй заліковага ацэньваеца двумя "/2/" баламі, якія не з'яўляюцца заліковымі і не ўваходзяць у агульную суму бальнай адзнакі за экзамен.

Такім чынам, адзнака па спецыяльной фізічнай падрыхтоўцы складаецца з сумы вынікаў толькі заліковых балаў, набраных абітурыентам, у спартыўным шматбор'і:

ад 18 да 20 балаў -- 5 /выдатна/;

ад 14 да 17 балаў -- 4 /добра/;

ад 10 да 13 балаў -- 3 /здавальня-

юча/.

Адзнака дыферэнцыраванага заліку па плаванню будзе ўлічвацца ў конкурснай сітуацыі пры залічэнні ў студэнты.

Потенциально опасными технологиями с глобальным влиянием на всю планету. Одним из примеров этому является ядерная энергия. Последствия аварии на Чернобыльской АЭС в 1986 году — это напоминание о возможном возвращении к мировому хаосу.

Вероятно, самый главный урок Чернобыля в том, — пишет известный американский учёный Р.Гейл, — что он предупредил нас о потенциальных опасностях ядерной войны. По сравнению даже с бомбой в одну мегатонну, взорванной намеренно или случайно, авария в Чернобыле покажется незначительной.

Острую, актуальную для жителей Гомельщины и всей республики тему Чернобыля затрагивает Н.В.Родченко в психологической чернобыльской драме "Звезда Апсисдос", осветившей события на берегу Припяти утром того дня, который разделил нашу жизнь на "до" и "после Чернобыля", в небольших рассказах "Педагогические эксперисы", "Жахи", в жутком, скорее напоминающем ожившие мистерии, описание с натуры "Сон", даже в увлекательной детективной истории "Европейский уровень",

перипетии сюжета которой приводят к разговору о серьеозном: о Чернобыле — "трагедии вселенской, белорусской, гомельской".

Разные по жанру и объему, психологической или фактологической направленности, эти произведения нацелены на выявление в людях высшего начала, напоминают о том, что война не кончилась...

Автор в совершенстве владеет приемами языкового и художественного мастерства, средствами создания психологизма, обладает огромным опытом. Книга "Символ веры" не только интересная, но и нужная, по ней можно учить и воспитывать новые поколения, как сказано в авторском предисловии, "по нашему собственному, вековому, нациальному, белорусскому разумению". Появление этой книги надо признать событием примечательным.

Книга вышла в независимом издательстве МП "Белорит" при участии "ФУА".

А.ВЛАСОВ,
кандидат филологических наук, доцент кафедры психологии и довузовской подготовки.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАУНЫ УНІВЕРСІТЭТ імя Ф.СКАРЫНЫ

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасад па кафедрах:

- рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства — дацэнта;
- французскай мовы — выкладчыка;
- матэматычных праблем кіравання — дацэнта;
- тэарэтычнай фізікі — асістэнта;
- геаграфіі — асістэнта (3);
- фізвыхавання і спорту — ст.выкладчыка.

Тэрмін падачы заяў — не пазней 1 месяца з дня апублікаўвання паведамлення.

Заяўлы накіроўваць на адрес: 246699, г.Гомель, вул.Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ.

Спорт

СТУДЭНТЫ ГДУ — ЛЕПШЫЯ У РЭСПУБЛІЦЫ

У Мінску прайшло першынство Беларусі па пауэрліфтнгу ў праграме студэнцкай спартакіяды, у якім прынялі ўдзел каманды 17 ВНУ.

Іншой, як і ў мінулым годзе, студэнты нашага універсітэта заваявалі Кубак — 18 ачкоў. 35 ачкоў уступіла каманда Магілёўскага машынабудаўнічага інстытуту і на трэцім месцы — Беларускай політэхнічнай акадэміі — 78 ачкоў.

Студэнты факультэта фізічнай культуры майстар спорту міжнароднага класа, сярэбраны прызёр чэмпіянату Еўропы Уладзімір Гадунёў (67,5 кг), майстры спорту Сяргей Гуцай (90 кг) і Дзмітрый Глухотка (110 кг) падняліся на вышэйшую прыступку п'едэсталы гонару.

Другакурснік гісторыка-юрыдычнага факультэта Раман Валетаў (52 кг) і першакурснік факультэта фізічнай культуры Аляксандр Конан (60 кг) прывезлі сярэбраныя медалі першынства.

Даэтага трэба дадаць, што трэніруе нашых волатаў майстар спорту Уладзімір Галавач — нам. дэкан па выхаваўчай і спартыўна-масавай работе матэматычнага факультэта.

НА ПАМОСЦЕ — ВЕТЭРАНЫ

У г.п.Мікашэвічы (Брэсцкая вобл.) праведзены чэмпіянат Беларусі па цяжкай атлетыцы сярод ветэранаў.

Добра выступілі нашы ветэраны. Абсалютным чэмпіёнам рэспублікі стаў дэцэнт кафедры філософіі майстар спорту СССР Аляксей Фяськоў. Сярэбраны медаль заваяваў майстар спорту Уладзімір Галавач — ст.выкладчык кафедры фізвыхавання і спорту.

В.МАРЧАНКА.

Рэдактар Ул.П.БАЛОГА

Аб'ём 1 друк. арк.

Тыраж 1.000 экз.

Заказ 189.

Падпісаны да друку 5.05.98.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імяў, геаграфічных называў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытым публікацыям. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

ЗАСНАВАЛЬНИК -- Гомельскі дзяржавы універсітэт імя Ф.Скарыны.

Наш адрес: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.

Зарэгістравана ў Дзяржкамдруку 26 чэрвеня 1996г. Рэгістрацыйны № 263

Спонсар газеты -- прафком студэнтаў.

Газета набрана і звёрстана на настольна-выдавецкім комплексе ІВЦ ГДУ, аддрука-вана на фабрыцы "Палесдрук", г.Гомель, вул. Савецкая, 1.